Utlåtande 2006:22 RI (Dnr 210-2013/2002)

Principer för borgarrådens löner

Motion av Per Bolund och Christopher Ödmann (båda mp) (2002:39)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Motion (2002:39) av Per Bolund och Christopher Ödmann (båda mp) anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.
2. KF/KS kansli får i uppdrag att, i samband med den allmänna översynen av stadens reglementen, se över reglementet för borgarråd.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Motionen

Per Bolund och Christopher Ödmann (båda mp) har inkommit med en motion (2002:39) avseende principerna för borgarrådens arvoden – *bilaga 1*. De föreslår att kommunfullmäktige skall besluta att borgarrådens arvoden efter valet 2002 sätts till högst tre gånger vad de lägst betalda heltidsanställda i staden tjänar i medellön och att stadens långsiktiga mål ska vara att borgarrådens arvoden ska vara högst två gånger vad de lägst betalda heltidsanställda i staden tjänar i medellön.

Remiss

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande.

Stadsledningskontoret anser att den nuvarande ordningen med koppling till statsrådens arvoden fortfarande är det mest neutrala. Stadsledningskontoret

föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att avslå miljöpartiets förslag till beräkning av arvoden till borgarråden, men att godkänna de förslag som läggs fram av stadsledningskontoret till ändringar i reglemente för borgarråd.

Stadsledningskontoret konstaterar därutöver att Reglemente för borgarråd till vissa delar är inaktuellt, eftersom det hänvisar till tidigare personalförvaltningsstadgan. Kfs 1996:43 bör således kompletteras med de paragrafer som fortfarande är aktuella i äldre Kfs.

Mina synpunkter

Jag delar stadsledningskontorets slutsats att gällande system får anses vara det mest neutrala.

Innan systemet inrättades i början av 1990-talet innebar det ett ständigt problem att fastställa borgarrådens arvoden. Den gällande modellen bygger på en tydlig och enkel princip som innebär en koppling till statsrådens löner. Modellen har sedan den infördes accepterats över partigränserna också med vetskap om de bekymmer andra lösningar, inte minst historiskt, har föranlett.

Det är alltid en känslig politisk fråga att fastställa borgarrådens arvoden, men så länge det finns en rimlighet i statsrådens löner och därmed borgarrådslönerna utifrån det ansvar och den arbetsbelastning som följer av förtroendeuppdraget, anser jag att modellen skall kvarstå. Att förslaget, som det nu förhåller sig i tid, också skulle innebära sänkta löner under pågående anställning torde inte vara en modell som någon förespråkar.

Angående de förändringar som stadsledningskontoret anger behöver göras i reglemente för borgarråd har jag inget att erinra.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Margareta Olofsson* (v) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. borgarrådens löner fr o m nästa mandatperiod skall utgöra 60 % av statsrådens löner
2. motionerna 2002:39 och 2002:63 anses härmed besvarade samt
3. därutöver anföra följande.

Om det inte finns några lagliga möjligheter för partierna att själva bestämma över, hur borgarrådens löner används, så förordar vi för enkelhetens skull att principen att knyta lönerna till statsrådens löner kvarstår, men att procentsatsen fr.o.m. nästa mandatperiod sänks från 80 % till 60 %.

Trots att arbetsbördan för de flesta borgarråden bevisligen är tung och ansvaret stort, så anser vi att de nuvarande lönerna är alldeles för höga och föreslår därför en sänkning till något rimligare nivå. Även efter denna sänkning tillhör våra borgarråd fortfarande höginkomsttagares krets.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Motion (2002:39) av Per Bolund och Christopher Ödmann (båda mp) anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.
2. KF/KS kansli får i uppdrag att, i samband med den allmänna översynen av stadens reglementen, se över reglementet för borgarråd.

Stockholm den 11 januari 2006

På kommunstyrelsens vägnar:
A N N I K A B I L L S T R Ö M

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Christopher Ödmann* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. bifalla motionen
2. därutöver anföra följande.

Lönerna för Stockholms borgarråd bestäms idag utifrån lönesättningen för statsråd. Detta har bidragit till en kraftig höjning av arvodena de senaste åren. Från 1994 till 2005 har borgarrådens löner ökat från 44 000 kr till 74 400 kr. För de som tjänstgjort mer än en mandatperiod har arvodet under samma tid ökat från 49 500 kr till 83 700 kr. Det är få anställda i Stockholms stad som under samma tid fått över 30 000 kr i löneökningar.

En bättre metod vore att koppla borgarrådens löner till stadens anställda så att borgarrådens löner motsvarar max dubbelt det som den lägsta medellönen ligger på. I ett första steg kan borgarrådens arvoden minskas till 3 gånger den lägsta medellönen.

ÄRENDET

Per Bolund och Christopher Ödmann (båda mp) har inkommit med en motion (2002:39) avseende principerna för borgarrådens arvoden – *bilaga 1*. De föreslår att kommunfullmäktige skall besluta att borgarrådens arvoden efter valet 2002 sätts till högst tre gånger vad de lägst betalda heltidsanställda i staden tjänar i medellön och att stadens långsiktiga mål ska vara att borgarrådens arvoden ska vara högst två gånger vad de lägst betalda heltidsanställda i staden tjänar i medellön.

REMISS

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret för synpunkter.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 21 oktober 2002 är i huvudsak av följande lydelse.

Stockholms Kommunfullmäktige antog 1987 Reglemente för borgarråd och i samband med detta reviderades även borgarrådens arvoden. På denna tid fanns det fortfarande en löneplan med lönegrader och löneklasser.

I mars 1990 konstaterades att löneavtalen inte längre innehöll lönegrader och löneklasser. Lönen hade blivit mer individualiserad och fastställdes bland annat utifrån arbetets svårighetsgrad, ansvar och individens kompetens. Detta resulterade i att man måste finna en ny konstruktion för att fastställa borgarrådens arvoden. Flera olika alternativ analyserades men en anknytning till statsrådsarvodena ansågs 1990 vara mest rimlig med hänsyn till att det gällde politiskt förtroendevalda på heltid. Beslutet resulterade i nuvarande reglemente för borgarråd (Utl. 1990:6).

För närvarande tillämpas sex olika centrala löneavtal för stadens anställda. En del av löneavtalen har ett angivet utrymme vilket är kopplat till berört förbund och inte till individ, en del löneavtal har lägstutrymmen och en del löneavtal har inga löneutrymmen alls angivna. Med tanke på att borgarråden inte betraktas som arbetstagare och att de grundläggande principerna för lönesättning i samtliga löneavtal skulle vara svåra att tillämpa bör inte löneavtalen användas som vägledning när det gäller fastställande av borgarrådens arvoden. Detta framkom redan 1990 och är ännu tydligare med dagens löneavtal.

Vid en analys av olika lösningar framstår det klart att den nuvarande ordningen med koppling till statsrådens arvoden fortfarande är den mest fördelaktiga. Nuvarande system måste anses vara mest neutralt och i de fall kommunfullmäktige anser att nivån på arvodet är för hög bör i stället övervägas om en annan procentsats ska tillämpas.

Beträffande reglemente för borgarråd (RB) (Kfs 1990:6) kan konstateras att detta till vissa delar är inaktuellt eftersom det hänvisar till dåvarande personalförvaltningsstadgan, Allmänna bestämmelser från 1990 samt kommunalt reseavtal.

Med hänvisning till ovanstående bör Kfs 1996:43 *(bilaga 2*) kompletteras med de paragrafer som fortfarande är aktuella i Kfs 1990:6 varvid Kfs 1990:6 upphör att gälla.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar att avslå miljöpartiets förslag till beräkning av arvoden till borgarråden, samt att godkänna ändringar i reglemente för borgarråd.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner 2002:39

2002:39 **Motion av Per Bolund och Christopher Ödmann (båda mp) om principer för borgarrådens löner**

Lönerna för Stockholms borgarråd bestäms idag utifrån lönesättningen för statsråd. Borgarrådens löner har då bestämts till 80% av statsrådens lön för de borgarråd som haft tjänsten i mindre än fyra år, vilket i dagsläget motsvarar 62.400 kronor. Har man varit borgarråd i mer än fyra år motsvarar lönen 90% av statsråden vilket är 70.200 kronor. För borgarrådsberedningens ordförande tillkommer dessutom 10% extra påslag vilket ger finansborgarrådet en lön på 77.220 kronor per månad.

Vi menar att det inte finns någon naturlig koppling mellan statsrådens och borgarrådens löner eftersom statens och stadens ekonomier inte är direkt sammankopplade.

Ett bättre sätt att sätta borgarrådens löner är att göra dem mer resultatberoende, det vill säga att relatera dem till hur bra stadens ekonomi är. Detta kan göras genom att koppla borgarrådslönerna till de löner staden betalar ut till sina anställda. Om stadens ekonomi är god finns möjlighet att öka de anställdas löner och därigenom automatiskt också borgarrådens löner. Är stadens ekonomi dålig är det inte lämpligt att höja borgarrådens löner relaterat till de anställda eftersom detta spär på bilden av politiker som skor sig på sina uppdrag. Ett lämpligt sätt att koppla borgarrådens löner till de anställdas är att borgarråden får en lön som motsvarar en faktor gånger den lägsta medellönen som staden betalar till sina anställda. Som exempel på lägsta medellöner idag kan nämnas barnskötare 15.510 kronor, skolmåltidsbiträde 14.711 kronor och personlig assistent 14.547 kronor.

Detta förslag motverkar även ökande löneklyftor inom staden vilket är viktigt för att skapa ett demokratiskt fungerande samhälle. Eftersom det inte är

lämpligt att sänka löner under pågående anställning bör denna reform genomföras när de nya borgarråden tillträder efter valet i september i år.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi kommunfullmäktige besluta att

1. borgarrådens löner efter valet 2002 sätts till högst tre gånger vad de lägst betalda heltidsanställda i staden tjänar i medellön
2. stadens långsiktiga mål ska vara att borgarrådens löner ska vara högst två gånger vad de lägst betalda heltidsanställda i staden tjänar i medellön.

Stockholm den 17 juni 2002

Per Bolund *Christopher Ödmann*

Kommunal författningssamling för Stockholm

Utgiven av KF/KS kansli

Reglemente för borgarrådsberedningen och borgarråden

Kommunfullmäktiges beslut den 16 december 1996
(Utl 1996:309)
(Jfr Kfs 1994:15)

1 § År då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet väljer fullmäktige borgarråd med föredragningsskyldighet och borgarråd utan föredragningsskyldighet (oppositions-borgarråd) till det antal som fullmäktige bestämmer.

Om borgarrådsberedningen

2 § Borgarråden bildar en borgarrådsberedning.

3 § Borgarrådsberedningen har till uppgift att bereda och framlägga förslag i de ärenden som skall behandlas av kommunstyrelsen samfällt.

Styrelsen får besluta att visst ärende eller vissa grupper av ärenden får behandlas av styrelsen samfällt utan att dessförinnan ha beretts av borgarrådsberedningen. (Exempel i underbilaga A).

4 § Fördelningen av föredragningsskyldigheten (rotelindelningen) mellan borgarråden beslutas av styrelsen med iakttagande av kommunfullmäktiges val av ordförande i nämnder och styrelser.

Beredningen äger företa smärre eller tillfälliga ändringar i den fastställda rotelindelningen.

Berör ett ärende två eller flera rotlar beslutar beredningen på vem föredragningen skall ankomma.

5 § Fullmäktige utser, sedan val av borgarråd ägt rum, ett av borgarråden att under tjänstgöringstiden vara ordförande i beredningen.

Beredningen får inom sig utse vice ordförande för ett år i sänder.

Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan närvara vid sammanträde med beredningen, utser beredningen annat borgarråd att för tillfället föra ordet.

Ordföranden svarar för beredningens kallelse, föredragningslista och protokoll.

6 § Stadssekreteraren och stadsdirektören skall närvara vid beredningens sammanträden.

Beredningen kan besluta att annan får närvara vid beredningens sammanträde och delta i överläggningen.

7 § Avvikande mening som anförts vid beredningens handläggning skall redovisas i ärendet.

Om borgarråden

8 § Borgarråd får inte utan fullmäktiges medgivande inneha annan tjänst eller därmed jämförligt allmänt eller enskilt uppdrag.

9 § Styrelsen får bevilja tjänstledighet för borgarråd samt förordna vikarie.

Om borgarråd avgår under mandatperioden får styrelsen förordna vikarie tills nytt borgarråd kunnat utses och tillträda.

10 § Om borgarråd på grund av sjukdom eller annat giltigt förfall är hindrad att tjänstgöra längre tid än fyra månader i följd eller tillsammans sex månader under ett år, får kommunfullmäktige besluta om borgarrådet skall kvarstå i sin befattning eller avgå.

11 § Borgarråd får utan föregående föredragning i styrelsen infordra yttranden och upplysningar från nämnder, beredningar och tjänstemän inom staden, när det behövs för beredning av ärenden som hör till borgarrådets arbetsområde.

Om remittering av i fullmäktige väckt motion beslutar styrelsen dock efter förslag av vederbörande borgarråd.

Bilaga A

Ärenden som får behandlas av kommunstyrelsen utan föregående beredning i borgarrådsberedningen

(Exempel)

1. Samtliga ärenden som kommunstyrelsen delegerat (här rör det sig således endast om eventuell anmälan av besluten).

2. Ärenden rörande val och nomineringar till samt befrielse från förtroendeuppdrag (uppgift för valberedning).

3. Utseende av utanordnare, firmatecknare, företrädare för kommunens aktieinnehav etc.